

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

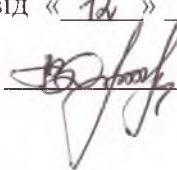
ПОГОДЖЕНО

на засіданні вченої ради
навчально-наукового інституту
фізики, математики, економіки
та інноваційних технологій

протокол № 2 від « 23 » лютого 2021 р.

Голова Юрій ГАЛЬ

Схвалено на засіданні кафедри
технологічної та професійної освіти
протокол № 2 від « 12 » лютого 2021 р.

Завідувач кафедри Леонід ОРШАНСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні приймальної комісії
протокол № 4
від « 29 » березня 2021 року

Голова приймальної комісії

ректор Надія СКОТНА

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання для здобуття ступеня **доктора філософії**
за спеціальністю **015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»**
на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

Дрогобич, 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового випробування призначена для осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 «Професійна освіта», та складена на основі вимог паспорту та освітньо-наукової програми.

Основна мета фахового випробування – виявити здатність вступника успішно розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної освіти, зокрема, вміння критично аналізувати педагогічні явища і процеси у системах вітчизняної та зарубіжної професійної освіти; генерувати нестандартні, інноваційні підходи до розв’язання поставлених наукових завдань; дотримуватися логіки наукового пошуку, послідовності й обґрунтованості висунутих положень, а також використовувати широкий арсенал методів наукових досліджень; здійснювати прогнозування наукової діяльності, моделювання педагогічних явищ й освітніх процесів у галузі професійної підготовки фахівців; вміти визначати організаційно-педагогічні умови, застосовувати системи форм, методи і способи підвищення ефективності освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

Програма фахового випробування спрямована на виявлення знань вступника з теорії професійної освіти, передовсім закономірностей, принципів, цілей, змісту, методів, засобів, організаційних форм та технологій навчання і виховання у закладах освіти різного рівня: професійних ліцеях, коледжах, інститутах, університетах тощо. Вступник також повинен вміти обґрунтовувати сутність явищ і процесів, що відбуваються в системі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку цих закладів освіти, логічно вибудовувати структуру наукового дослідження, визначати етапи педагогічного експерименту, застосовувати відповідні методи їх реалізації, здійснювати кількісно-якісну інтерпретацію отриманих результатів, робити узагальнення та висновки.

На основі програми складені екзаменаційні білети, які містять три теоретичні питання. У процесі підготовки до фахового вступного випробування та під час відповідей на питання білету вступник має враховувати тип і профіль закладу професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, в якому працює або в подальшому здійснюватиме науково-педагогічне дослідження.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Нормативно-правові акти про освіту в Україні: загальна характеристика.
2. Закон України «Про освіту»: характеристика основних положень.
3. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»: характеристика основних положень.
4. Закон України «Про фахову передвищу освіту»: характеристика основних положень.
5. Закон України «Про вищу освіту»: характеристика основних положень.
6. Професійна освіта в Україні: сутність, зміст основних понять.
7. Державні та професійні стандарти освіти за спеціальностями: сутність, відмінність, структура і зміст.
8. Система професійної (професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої) освіти: структура, стисла характеристика.
9. Тенденції та перспективи розвитку вітчизняної системи професійної освіти.
10. Зарубіжний досвід функціонування системи професійної освіти у провідних зарубіжних країнах.
11. Порівняльна характеристика вітчизняної та зарубіжної систем професійної освіти.
12. Методологічні підходи у професійному навчанні (системний, компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований).

13. Система управління закладами професійної освіти.
14. Сутність і функції, стилі та методи освітнього менеджменту.
15. Психологічні аспекти фахової підготовки спеціалістів у закладах професійної освіти.
16. Особливості педагогічної системи у закладах професійної освіти та її структурні компоненти.
17. Закономірності й особливості професійного навчання.
18. Мета, завдання і принципи професійного навчання.
19. Сутність і структура освітнього процесу у закладах професійної освіти.
20. Дидактична сутність процесу засвоєння знань та формування умінь і навичок з фаху.
21. Загальна характеристика і принципи проектування змісту професійної освіти.
22. Загальні підходи та критерії відбору змісту професійного навчання.
23. Модульний підхід до формування змісту навчання у закладах професійної освіти.
24. Характеристика інваріантної та варіативної складових змісту професійної освіти.
25. Загальна класифікація методів професійного навчання.
26. Характеристика методів теоретичного навчання у закладах професійної освіти.
27. Характеристика методів практичного (виробничого) навчання у закладах професійної освіти.
28. Характеристика форм організації теоретичного навчання у закладах професійної освіти.
29. Характеристика форм організації практичного (виробничого) у закладах професійної освіти.
30. Реалізація міждисциплінарних і внутрішньодисциплінарних зв'язків у структурі професійної підготовки.
31. Диференціація й індивідуалізація процесу професійного навчання.
32. Характеристика методів діагностування і контролю навчальної діяльності учнів (студентів).
33. Технології мотивації навчальної діяльності у закладах професійної освіти.
34. Технології формування нових знань з фаху.
35. Технології формування професійних дій, умінь і навичок.
36. Характеристика традиційних засобів професійного навчання.
38. Інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології професійного навчання.
39. Використання мультимедійних технологій у професійному навчанні.
40. Особливості дистанційного навчання у закладах професійної освіти.
41. Проблеми сучасного підручника для професійної підготовки фахівців.
42. Електронний підручник як сучасний засіб професійного навчання. Характеристика його основних компонентів.
43. Інноваційні технології організації професійного навчання.
44. Комп'ютеризація (програмне забезпечення) навчально-виробничого процесу.
45. Кредитно-трансферна система професійного навчання: мета, особливості реалізації.
46. Організація виробничої практики у системі професійної освіти.
47. Організація самостійної роботи учнів (студентів) у закладах професійної освіти.
48. Організація науково-дослідної роботи учнів (студентів) у закладах професійної освіти.
49. Система моніторингу якості професійної освіти.
40. Характеристика методів перевірки й оцінювання навчальних досягнень учнів (студентів) закладів професійної освіти.
41. Сутність, зміст, методи та прийоми виховання учнів (студентів) у закладах професійної освіти.

42. Завдання і зміст позаурочної (гурткової) роботи із учнями (студентами) закладів професійної освіти.
43. Організація технічної творчості учнів (студентів) у закладах професійної освіти.
44. Класифікація та характеристика форм організації виховного процесу у закладах професійної освіти.
45. Організація масових форм виховної роботи з учнями (студентами) у закладах професійної освіти.
46. Організація системи методичної роботи у закладах професійної освіти: зміст і форми.
47. Характеристика теоретичних методів науково-педагогічного дослідження.
48. Характеристика емпіричних методів науково-педагогічного дослідження.
49. Характеристика методів математичної статистики у педагогічному дослідженні.
50. Педагогічний експеримент та його основні етапи.

Список рекомендованої літератури

1. Беляева А.П. Методология и теория профессиональной педагогики. Санкт-Петербург: Ин-т профтехобразования РАО, 1999. 480 с.
2. Головінов В.П. Головні події розвитку системи професійної освіти в Україні у 1991 – 2012 роках та її законодавче і нормативно-правове забезпечення/ URL: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti>.
3. Гуревич Р.С. Теоретичні та методичні основи організації навчання у професійно-технічних закладах / за ред. С.У. Гончаренка. Київ: Вища школа, 1998. 229 с.
4. Коваленко О. Е. Методика професійного навчання : підручник. Харків: УІПА, 2015. 360 с.
5. Коваленко О.Е. Теоретичні засади професійної педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів в контексті приєднання України до Болонського процесу: монографія / О.Е.Коваленко, Н.О. Брюханова, О.О.Мельниченко. Харків: УІПА, 2007. 162 с.
6. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. Москва: Высшая школа, 2000. 219 с.
7. Лікарчук І.Л. Професійно-технічна освіта України: історичний шлях і перспективи: монографія. Київ: Пед. думка, 1999. 288 с.
8. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / за ред. І.А. Зязюна. Київ: Віпол, 2000. 636 с.
9. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: монографія / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Наук. думка, 2003. 853 с.
11. Ничкало Н.Г. Трансформація професійно-технічної освіти України: монографія. Київ: Пед. думка, 2018. 200 с.
12. Олейникова О.Н. Основные тенденции и современное состояние профессионального образования в странах Европейского Союза: монография. Казань: Ин-т среднего проф. образования РАО, 2003. 252 с.
13. Олійник В.В. Наукові основи управління підвищенням кваліфікації педагогічних працівників профтехосвіти: монографія. Київ: Міленіум, 2003. 594 с.
14. Оршанський Л.В. Професійна педагогіка. Курс лекцій : навч. посібник. Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2007. 224 с.
15. Основы профессиональной педагогики / под ред. С.Я. Батышева, С.А. Шапоринского. Москва: Высшая школа, 1977. 504 с.
16. Педагогика профессионального образования: учеб. пособие / Е.П. Белозерцев, А.Д. Гонеев, А.Г. Пашков и др.; под ред. В.А. Сластенина. Москва: Академия, 2004. 366 с.
17. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: навч.-метод. посіб. 2-е доп. вид. / Н.Г. Ничкало, В.О. Зайчук, Н.М. Розенберг та ін.; за ред. Н.Г. Ничкало. Київ: Вища школа, 1997. 383 с.

18. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / С.О. Сисоєва, А.М. Алексюк, П.М. Воловик, О.І. Кульчицька, Л.С. Сігаєва, Я.В. Цехмістер та ін.; за ред. С.О. Сисоєвої. Київ: Віпол, 2001. 503 с.

19. Професійна освіта в зарубіжних країнах: порівняльний аналіз: монографія / за ред. Н.Г. Ничкало, В.О. Кудіна. 2-е вид. Черкаси: Вибір, 2002. 390 с.

20. Профессиональная педагогика: учебник / под ред. С.Я. Батышева. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Ассоциация «Профессиональное образование», 1999. 904 с.

21. Щербак О.І. Професійно-педагогічна освіта: теорія і практика: монографія / за ред. Н.Г. Ничкало. Київ: Наук. світ, 2010. 279 с.

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань на фаховому випробуванні проводиться за 4-бальною шкалою:

Кількість балів	Вимоги
2	Правильні відповіді на питання білета та додаткові питання відсутні.
	Відповіді на питання білета відсутні, на переважну більшість додаткових питань відповіді неправильні.
	Володіння матеріалом фрагментарне. На більшість питань відповіді відсутні, на додаткові питання дано неповні відповіді з великою кількістю помилок та неточностей.
3	Відповіді на питання білета неповні, частково відсутні, зміст жодного з питань не розкритий повною мірою, допущено багато грубих помилок.
	Відповіді на окремі питання білета відсутні. Несвідоме механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами у знаннях.
	Відповіді на питання неповні, їх зміст розкрито лише частково. Допущено низку грубих помилок та неточностей.
4	Відповіді на окремі питання неповні, їх зміст розкрито лише частково. Допущено чимало неточностей і помилок.
	Відповіді загалом правильні, їх зміст у цілому розкрито. Проте у процесі відповіді допущено низку неточностей та помилок.
	Відповіді в основному правильні, їх зміст загалом висвітлено. Відтворення матеріалу свідоме і повне, з деякими неточностями.
5	Відповіді на питання повні, їх зміст розкрито на достатньому рівні. Знання відповідної термінології. Судження логічні і обґрунтовані. Ілюстрування матеріалу прикладами.
	Відповіді на питання повні, їх зміст розкрито на високому науковому рівні. Оперування основними термінами. Ілюстрування матеріалу відповідними прикладами.
	Володіння матеріалом глибоке та усвідомлене. Відповіді на питання вичерпні. Виклад матеріалу обґрунтований, логічний та переконливий. Присутнє вміння давати оцінку педагогічним явищам і процесам. Вільне оперування основними термінами. Ілюстрування матеріалу власними прикладами.

Голова предметної комісії

Леонід ОРШАНСЬКИЙ